

Hieronim Chojnacki

"Trans-Atlantyk" wobec "Pana Tadeusza", Stefan Chwin, "Pamiętnik Literacki" z.4 (1975) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 19/2 (60), 149

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ CHUDZIŃSKI Edward: Chłopski ruch literacki w XX-leciu międzywojennym. "Pamiętnik Literacki" 1975 z. 3 s. 59-96.

Autor rekonstruuje podstawowe tendencje chłopskiego ruchu literackiego sytuując je w planie treści społecznych, politycznych, narodowych, a także estetycznych. Opisując ruch ludowy próbuje scharakteryzować różne punkty widzenia na kulturę chłopską i narodową najwybitniejszych reprezentantów tego ruchu. Omawiany okres dwudziestolecia dzieli - kontynuując rozważania Żółkiewskiego - na dwie fazy: do 1932 r. i po 1932 r.

BP/60/15

J.B.

/II/ CHWIN Stefan: "Trans-Atlantyk" wobec "Pana Tadeusza". "Pamiętnik Literacki" 1975 z. 4 s. 97-121.

Tematem pracy jest Gombrowiczowski dialog z Mickiewiczem - przede wszystkim jako twórcą "Pana Tadeusza". Powołując się na wypowiedzi samego Gombrowicza ("Dzienniki"), autor interpretuje powieść jako polemikę ideową z Mickiewiczowskim wzorem epopei narodowej. Na wstępie przedstawia kontekst społeczno-literacki, w jakim usytuowany był ten, od początku niejednoznaczny, zamiar polemiczny i pragnienie odmiennej stylizacji biografii. Następnie rekonstruuje zaszyfrowaną w strukturze "Trans-Atlantyku" antymickiewiczowską wersję dialektycznego rozumienia Formy Polskiej oraz propozycję nowego modelu patriotyzmu. Powieść jest "projektem postawy wobec kultury polskiej - postawy urzeczywistniającej dialektykę dystansu i utożsamienia, fascynacji i krytycyzmu".

BP/60/16

H.Ch.